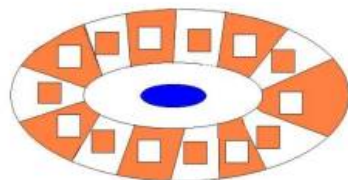

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo operačního programu: CZ.1.07
Název operačního programu: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Název oblasti podpory: Zlepšení podmínek pro vzdělávání
Název projektu: Evropa – Křtiny a zpět
Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.1557

Základní škola a Mateřská škola Křtiny,
Křtiny 240
679 05 Křtiny

Kód DUM	VY_32_INOVACE_697_JIŘÍ Z PODĚBRAD
Vypracoval	Ladislava Giblová
Vzdělávací oblast	ČLOVĚK A SPOLEČNOST
Vzdělávací obor	Dějepis
Název DUM	JIŘÍ Z PODĚBRAD
Vypracoval dne	26.5.2012

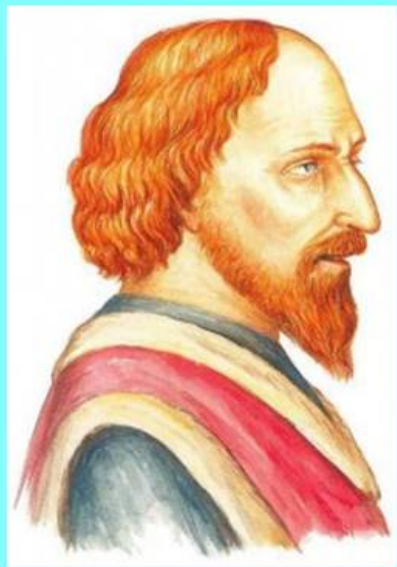
Pohusitská doba a doba poděbradská

dukát

Čechy po skončení husitství

Zikmund Lucemburský

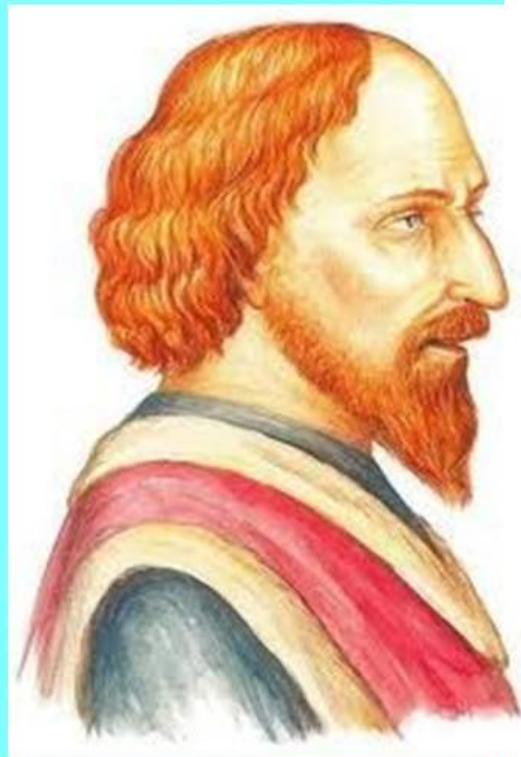

Albrecht Rakouský

Ladislav Pohrobek

ZIKMUND LUCEMBURSKÝ

České země po husitských válkách

Zikmund Lucemburský

(14. 2. 1368 – 9. 12. 1437)

*byl syn Karla IV. a jeho
čtvrté manželky Alžběty
Pomořanské*

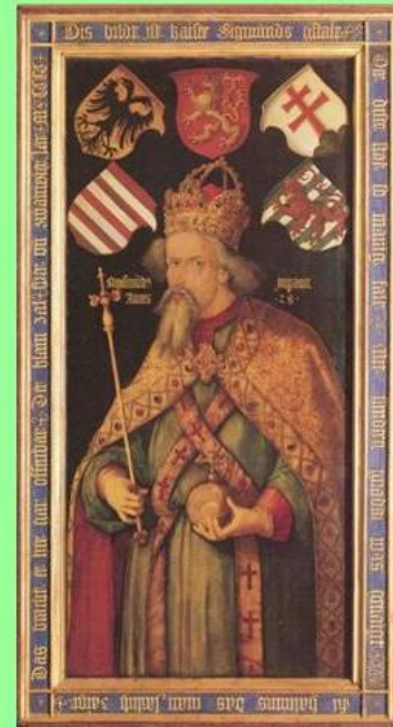
uherský král, český král
(korunován 28. července
1420, vládl v letech 1436–
1437), moravský markrabě,
římský král, lombardský
král a římský císař

Zikmund Lucemburský

- **1421** prohlásil **zemský sněm** Zikmundovu **korunovaci za neplatnou** a odmítl jeho nárok na český trůn
- **1436** je na základě dohody s umírněnými husity **přiját na český trůn**, téhož roku je znovu korunován
- **1437** ale **umírá** a jeho osobou **vymřeli Lucemburkové po meči**

Zikmund Lucemburský

Král Albrecht Habsburský (1437 – 1439)

- Roku 1437 zemřel ve Znojmě **Zikmund Lucemburský, rod Lucemburků vymřel po meči.**
- **Nový král?** Zástupci umírněných husitů a katolíků ve shodě se Zikmundovou vůlí se vyslovili pro jeho zetě = rakouského vévodu **Albrechta Habsburského (1437, korunovace 1438, – 1439).**
- Dodržoval kompaktáta, získal si dobré jméno rytířským vystupováním.
- Po návratu z tažení proti osmanským Turkům onemocněl úplavicí – předčasná smrt. **Nový král?**

ALBRECHT RAKOUSKÝ

Po smrti Zikmunda Lucemburského se v roce **1438** českým králem stal jeho zeť **Albrecht II. Habsburský**.

Rakouský vévoda Albrecht osiřel v 7 letech a jeho poručníkem se stal Zikmund Lucemburský. Při první křížové výpravě obléhal Tábor. Oženil se s jedinou **Zikmundovou dcerou Alžbětou** a jako Zikmundův dědic se stal králem českým a uherským. Při tažení do Uher (musel obhájit uherskou korunu) se nakazil u Komárna úplavicí a ve vojenském táboře 27. 10. **1439 zemřel**.

Po smrti Albrechta nastalo období bezvlády. Mocenské spory mezi katolickou a kališnickou stranou vyvrcholily v roce 1448. Jiří z Poděbrad se svým landfrýdem dobyl Prahu.

-> prohlásil se za zemského správce nezletilého Ladislava Pohrobka, vnuka Zikmunda Lucemburského.

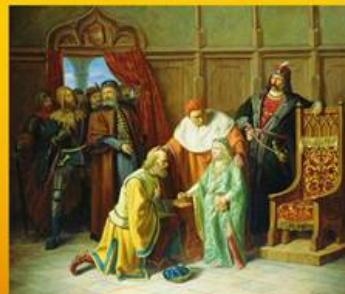
Přes odpor nepřátel si jako zemský správce počínal úspěšně -> 1453 – potvrzen i katolíky

LADISLAV POHROBEK

(1453 – 1457)

- Narodil se až po smrti Albrechta II.
- V r. 1453 jako 13letý je korunován za krále
- Hlavní mocenskou pozici si udržel Jiří z Poděbrad – regent Ladislava
- Opíral se o kališníky a města
- Usiloval o rovnováhu mezi ve vztazích mezi kališnickým a katolickým panstvem na základě vzájemné tolerance obou vyznání
- Své katolické odpůrce se snažil pacifikovat a získávat. Umožnil jim zastávat významná a výnosná místa ve státě.
- V r. 1457 Ladislav Pohrobek namísto svatby s francouzskou princeznou Magdalenou, dcerou Karla VII. náhle umírá na leukémii.

Ladislav Pohrobek

JIŘÍ Z PODĚBRAD

správce v období
nezletilosti Ladislava

Pohrobka

správce země – Jiří z Poděbrad

- nechal obnovit dolování stříbra v Kutné Hoře
- snaha zvednout hospodářství vyčerpané po husitství
- ochrana obchodních cest
- nové výsady městům – rozvoj obchodu a řemesel
- vojensky zasahoval proti loupeživým rytířům
- schopný diplomat – smír mezi katolíky a kališníky

po smrti Ladislava Pohrobka

1. KRÁL Z NEPANOVNICKÉHO RODU
ale z panského stavu domácí šlechty
r. 1458

O veřejných sporech a záležitostech rozhodují příslušníci 3 stavů:

Vyšší
šlechta

Královská
města

Za husitských válek se území českého státu téměř nezměnilo, ale spojení mezi zeměmi Koruny české se uvolnilo.

Nižší
šlechta

Jiří z Poděbrad

Jiří z Poděbrad

- po smrti Ladislava Pohrobka jak České království, tak Uhry si zvolily nového krále: **1458 zvolen českým králem Jiří z Poděbrad, v Uhrách syn Jana Hunyadiho – Matyáš Hunyadi (zvaný Korvín)**
- Jiří z Poděbrad – výjimečné vladařské schopnosti, ale několik problémů: původ, náboženství a Matyáš Korvín

Zvolení Jiřího z Poděbrad českým králem

Matyáš Korvín

Politika Jiřího z Poděbrad

- papež chtěl pronásledovat kacíře, **Basilejská kompaktáta** prohlásil za **zrušená**
- papež chtěl, aby byl Jiří katolík, ale neuspěl
- **mírové poselstvo do Evropy** – snaha vymanit Čechy z izolace - (z Čech až na konec světa) – v čele švagr Lev z Rožmitálu, myšlenka **sjednocení Evropy proti Turkům**, rovnoprávnost států, evropský mír ale omezoval vliv papeže, císaře, nepochopen ostatními vladaři
- papež sesadil Jiřího z českého trůnu a vyhlásil **proti Čechám křížovou výpravu vedenou Matyášem Korvínem**

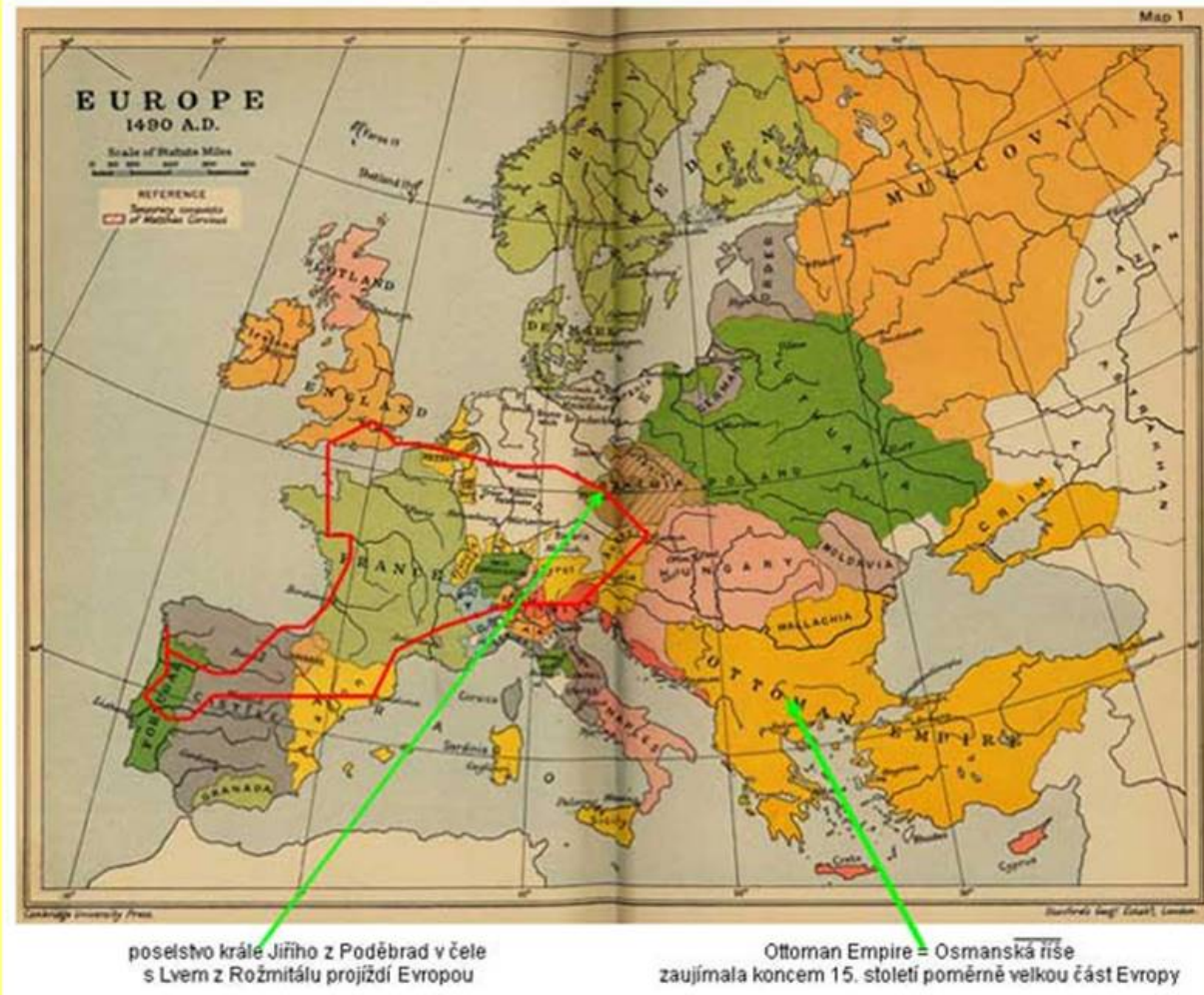
Mírové poselstvo

- do Evropy vysílal Jiří skupiny šlechticů
- objížděli jednotlivé královské dvory a oslovovali panovníky
- 3 cíle:
 - 1) vytvořit mírový svaz evropských křesťanských států (neřešit spory válkami, nýbrž smírem)
 - 2) sjednotit (a ochránit) Evropu před tureckým nebezpečím
 - 3) ochránit Čechy před vlivem papeže
- **výsledek** : evropští panovníci neprojeвили zájem, myšlenka Jiřího (bod č.1) předběhla dobu

Lev z
Rožmitálu

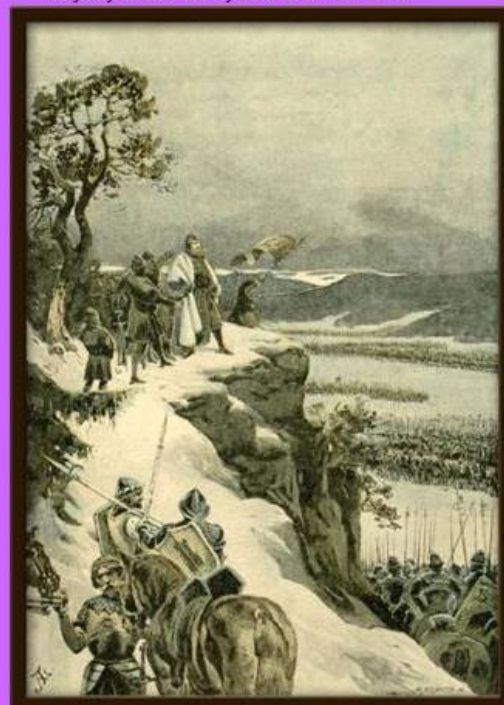

cesta mírového poselstva Evropou
Popiš mapu

Jiří z Poděbrad

- spor mezi Jiřím z Poděbrad a papežem povzbudil domácí nepřátele – **katolická šlechta a města** zahájily proti králi **odboj**
- do čela křižáckého tažení se postavil Matyáš Korvín – v **bitvě u Vilémova** (1469) Jiří z Poděbrad Matyáše Korvína **zajal**, ale následně ho **propustil na svobodu**

Král Jiří Poděbradský nad obklíčenými vojsky krále Matyáše u Vilémova

7. Setkání Jiřího z Poděbrad s Matyášem Korvínem. 1878, olej, plátno, 119 × 221,5, Praha, Národní galerie.

Jiří z Poděbrad

Jiří z Poděbrad a Matyáš Korvín

Chrám sv. Víta na
Pražském hradě

Uprostřed bojů s domácími nepřáteli a Matyášem **Jiří z Poděbrad** v roce 1471 **umírá.**

Pohřben je v královské hrobce ve Svatovítském chrámu.

Krátce před svou smrtí bylo Jiříkovi jasné, že nemůže zemi zajistit pro svůj rod, proto nabídl českou korunu polským **Jagelloncům.**

Jiří z Poděbrad

jezdecká socha v Poděbradech

basilejská kompaktáta

Dvě místa spojená s životem Jiřího z Poděbrad

zámek v Poděbradech

zámek v Kunštátě na Moravě

Mapa České koruny za vlády Jiřího z Poděbrad
Popiš.

Pražský groš Jiřího z Poděbrad

Odpovězte na otázky. Z písmen u správných odpovědí složte tajenku.

**Českým zemím se v době vlády krále Jiřího
říkalo království**

.. .

1, Prvním voleným českým králem byl

B, Jan Lucemburský D, Jiří z Poděbrad

2. Koncil , na němž byla přijata tzv. kompaktáta se konal v
T, Bologni V, Basileji

3. Kde došlo ke konečné porážce radikálních husitů?
O, u Lipan P, u Domažlic

4. Na sněmu v Jihlavě byl za krále přijat
I, Jan Lucemburský J, Zikmund Lucemburský

5. Po smrti Jiřího z Poděbrad nastoupili na český trůn
Í, Jagellonci K, Habsburkové

6. Krajské spolky, které dbaly na dodržování míru se nazývaly
G, spolky H, landfrýdy

7. V době vlády Ladislava Pohrobka byl zemským správcem
O, Jiří z Poděbrad Q, Jan Roháč

Dokument z roku 1462 usiluje o založení Ligy evropských panovníků a obsahuje tyto zásady:

1. vytvoření mezinárodní organizace k řešení vzájemných sporů
2. spory se mají řešit pokojně
3. členské země jsou bez rozdílu rovnocenné
4. členské země jsou svrchované
5. tato smlouva je přístupná všem, kteří přijmou její zásady
6. v případě napadení bude proti útočníkovi organizována společná účinná obrana

Otázky:

1. Existuje dnes nějaká podobná organizace?
2. Byly snahy Jiřího z Poděbrad o spojení evropských panovníků úspěšné?
3. Kdy a v jaké organizaci bylo sjednocení Evropy uskutečněno?

Seřaď následující události chronologicky.

smrt Ladislava Pohrobka
korunovace Ladislava Pohrobka
volba Jiřího králem
válka s Matyášem Korvínem
smrt Jiřího z Poděbrad
mírové poselstvo vedené Lvem z Rožmitálu

Jiří z Poděbrad nazýval Kutnou Horu svou mošnou a tobolkou. Nejbohatší důl v Kutné Hoře se nazýval Osel.

O jeho bohatství se nám zachovala říkanka.
Slož veršík tak, aby dával smysl.

ŘVÁTI	OSEL
BUDE	V ŠTĚSTÍ
HORA	BUDE
DOKUD	STÁTI

Metodické pokyny.

Tato práce je určena žákům 7.ročníku a seznamuje žáky s historickým vývojem českého státu v období vlády Jiřího z Poděbrad.

Využití: 1.výklad nového učiva
 2. upevnění učiva
 3. prověření znalostí

1.list

úvod

2. – 6.list

popis obrázků - panovníci pohusitské doby
Jiří z Poděbrad
mírové poselství, mapa

12. – 14.list

procvičení – odpovědi na otázky, složení tajenky
práce s dokumentem
chronologické řazení událostí
vytvoření říkanky

ZDROJ:

<http://www.panovnici.estranky.cz/img/picture/177/Zikmund-Lucembursk%C3%BD.jpg>
<http://www.stribmak.cz/wp-content/uploads/2007/11/zikmund-lucembursky1.jpg>
<http://www.2zskolin.cz/panovnici/12/Ahab.gif>
<http://www.2zskolin.cz/panovnici/12/Lpoh.gif>
http://www.e-stredovek.cz/gallery.php?akce=obrazek_ukaz&media_id=1172
<http://www.jcnews.cz/wp-content/uploads/2011/04/jcnews-Ji%C5%99%C3%AD-z-Pod%C4%9Bbrad.jpg>
http://photo.czechtourism.com/view_photo.php?pfid=83453
http://www.nm.cz/img/his/num/prazsky_gros_jiriho_z_podebrad_rv_v.jpg
<http://www.travelguide.cz/facilities/tg/full/954-638-1.jpg>
<http://svornost.com/wp-content/uploads/mapa-Ceske-koruny-za-vlady-Jiriho-z-Podebrad.jpg>
<http://svornost.com/wp-content/uploads/mapa-Ceske-koruny-za-vlady-Jiriho-z-Podebrad.jpg>
http://img.radio.cz/pictures/historie/cesta_lva_z_rozmitalux.jpg
<http://www.historickaslechta.cz/gallery/image/2009/08/lev/10.jpg>
<http://www.vyletnik.cz/images/profil/mesto/kunstat/foto/b4ee81e3.jpg>
<http://www.panovnici.estranky.cz/img/picture/177/Zikmund-Lucembursk%C3%BD.jpg>
<http://www.stribmak.cz/wp-content/uploads/2007/11/zikmund-lucembursky1.jpg>
<http://www.2zskolin.cz/panovnici/12/Ahab.gif>
<http://www.2zskolin.cz/panovnici/12/Lpoh.gif>
http://www.e-stredovek.cz/gallery.php?akce=obrazek_ukaz&media_id=1172
<http://www.jcnews.cz/wp-content/uploads/2011/04/jcnews-Ji%C5%99%C3%AD-z-Pod%C4%9Bbrad.jpg>
http://photo.czechtourism.com/view_photo.php?pfid=83453
http://www.nm.cz/img/his/num/prazsky_gros_jiriho_z_podebrad_rv_v.jpg
<http://www.travelguide.cz/facilities/tg/full/954-638-1.jpg>
<http://svornost.com/wp-content/uploads/mapa-Ceske-koruny-za-vlady-Jiriho-z-Podebrad.jpg>
<http://svornost.com/wp-content/uploads/mapa-Ceske-koruny-za-vlady-Jiriho-z-Podebrad.jpg>
http://img.radio.cz/pictures/historie/cesta_lva_z_rozmitalux.jpg
<http://www.historickaslechta.cz/gallery/image/2009/08/lev/10.jpg>
<http://www.vyletnik.cz/images/profil/mesto/kunstat/foto/b4ee81e3.jpg>